

CBE 45-2014   Ongeldig verklaren van tentamen door examencommissie

UITSPRAAK

in het geding tussen X te Groningen, hierna ook te noemen appellant,

en

de Examencommissie NTCI (Nederlands, Taalwetenschap, Communicatie- en Informatiewetenschappen) van de faculteit der letteren, hierna ook te noemen verweerder,

inzake het besluit van verweerder om het tentamen Computercommunicatie ongeldig te verklaren

I. Aanduiding van het bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 14 februari 2014, waarin het tentamen Computercommunicatie (LCX009P05), afgelegd op 17 januari 2014, algemeen ongeldig wordt verklaard en de behaalde cijfers in Progress worden geschrapt.

II. Zittingsgegevens

Het beroep is behandeld in een zitting op maandag 31 maart 2014, waarbij appellant is verschenen en waarbij verweerder is verschenen in de persoon van Y, voorzitter, en Z, secretaris van verweerder.

III. Ontstaan en loop van het geding

Appellant maakte op 17 januari 2014 het tentamen Computercommunicatie. Op 18 januari 2014 is het door appellant behaalde cijfer bekend gemaakt. Bij besluit van 14 februari 2014 heeft verweerder aan appellant meegedeeld dat het tentamen Computercommunicatie ongeldig is verklaard, omdat er bij het afnemen van tentamen onregelmatigheden zijn vastgesteld. Appellant dient via CLRS op 13 maart 2014 een beroepschrift in tegen voornoemd besluit. Er heeft geen schikkingsgesprek plaatsgevonden.

IV. Standpunten van partijen

Het standpunt van **appellant**, zoals neergelegd in het beroepschrift, komt, samengevat, op het volgende neer. Op 17 januari 2014 heeft appellant het multiple choice tentamen Computercommunicatie gemaakt, als onderdeel van de bachelor-opleiding Informatiekunde en Communicatie- en Informatiewetenschappen. De examinator en docent van dit vak is de heer W. In een hoorcollege had de heer W laten weten dat er een oud tentamen van hem op internet te vinden was. Hij prikkelde de aanwezige studenten door te zeggen: "Iemand van jullie heeft mij in ieder geval een oud tentamen laten zien. Ik ben benieuwd wie van jullie hem kan vinden". Tijdens de voorbereiding van het tentamen waren er twee tentamens op internet te vinden: één op www.Studeersnel.nl en één via de Facebookgroep van studievereniging ASCI. Tijdens het tentamen dat appellant op 17 januari 2014 maakte, werd het duidelijk dat de vragen bestonden uit vragen afkomstig van oude tentamens die beschikbaar waren op internet. Dit heeft W ook toegeven in de UK, gepubliceerd op 7 februari 2014. Desondanks mailde de docent bij de bekendmaking van de antwoordsleutel aan de studenten: "I know that some of you saw the questions before, but it does not seem to make a significant difference". Een paar dagen later mailde W de resultaten aan de studenten en waren de resultaten van het tentamen in gevoerd in Progress. Op 14 februari verklaarde verweerder het tentamen van 17 januari 2014 en de uitslag ervan echter ongeldig.

Appellant geeft aan dat er geen sprake is van het plegen van fraude. Hij heeft op rechtmatige wijze –via internet – oude tentamens verkregen en kon vooraf niet weten dat een oud tentamen nogmaals gebruikt zou worden. Het besluit van verweerder is gebaseerd op artikel 7.12, lid 2 WHW: "De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en Examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad." Uit deze

bepaling komt echter niet naar voren dat verweerder de taak heeft de toetskwaliteit van de opleidingen te waarborgen. Derhalve kan deze rechtvaardigingsgrond niet worden gebruikt. Het tentamen dat de examinandi op 17 januari 2014 maakten, is op zich een kwalitatief goed tentamen, getuige het feit dat dit tentamen al eerder is gebruikt en er toen geen reden was om te twifelen aan de kwaliteit van het tentamen. Het tentamen voldeed dus aan de omschrijving in artikel 7.10 WHW.

Overigens konden de examinandi redelijkerwijze ook niet op de hoogte zijn van het OER ten tijde van het tentamen, omdat het OER pas op 9 januari 2014 geplaatst is op de website en ten onrechte geen onderdeel uitmaakt van de studiegids.

Daar komt nog bij dat verweerder op grond van artikel 7.12b lid 3 WHW regels moet vaststellen over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden (Regels en Richtlijnen). Deze Regels en Richtlijnen zijn echter niet te vinden op de website of in de studiegids, zodat examinandi hiervan niet op de hoogte konden zijn. Appellant concludeert, gezien het bovenstaande, dat het tentamen volledig volgens alle, op het moment van schrijven, geldende en bekende wet- en regelgeving is verlopen en verzoekt derhalve tot gegrondverklaring van het beroep.

Verweerder heeft zich blijkens het besluit en ter zitting als volgt verweerd. Vanaf 1 september 2010 is verweerder verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, onverminderd artikel 7.12 c WHW. In dat artikel is vastgelegd dat de examencommissie examinatoren aanwijst voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan. In onderhavig geval was het tentamen met een voldoende resultaat afgelegd, hetgeen aan appellant is meegedeeld. Vervolgens heeft verweerder echter kennis genomen van het feit dat de tentamenvragen inclusief antwoorden integraal beschikbaar waren via www.studeersnel.nl. Vele studenten hebben hiervan kennis genomen. Dit blijkt uit het disproportioneel aantal hoge scores (negens en tiens) dat is behaald, alsook uit verklaringen van studenten die erkennen vooraf kennis te hebben genomen van de tentamenopgaven en antwoorden.

Het is de taak van verweerder om de kwaliteit van de tentamens en examens te waarborgen (artikel 7.12b, lid 1 sub a WHW). Het tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, inzicht en de vaardigheden van de examinandus evenals de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (artikel 7.10, lid 1 WHW). Nu is gebleken dat velen vooraf kennis hebben genomen, dan wel hebben kunnen nemen, van het desbetreffende tentamen en antwoorden, kan onmogelijk via datzelfde tentamen een oordeel worden gevormd over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van die studenten met betrekking tot dit examenonderdeel. Verweerder kan dan ook niet instaan voor de kwaliteit van dit tentamen, het dient derhalve opnieuw te worden afgelegd. Gelet op de plicht van verweerder om de kwaliteit van de tentamens te waarborgen, is het verweerder toegestaan om het tentamen ongeldig te verklaren. Hiermee treedt verweerder niet in de bevoegdheid van de examiner die slechts het resultaat van het tentamen beoordeelt (voldoende-onvoldoende). De borging van de kwaliteit van tentamens en examens is in de WHW aan verweerder geattribueerd. Het door appellant aangevoerde, dat de wettelijke bepaling inzake kwaliteitswaarborging van tentamens door verweerder enkel dient ter afgrenzing van de bevoegdheid van verweerder ten opzichte van het College van Bestuur, gaat niet op. Met deze bepaling is weliswaar beoogd om enerzijds de onafhankelijke positie van de examencommissie te benadrukken, maar zij beoogt anderzijds de taken van de examencommissie uit te breiden. Immers, zoals in de MvT is toegelicht waren de taken ten aanzien van tentamens en examens voorheen meer organiserend en coördinerend. Per 1 september 2010 is hier een inhoudelijke taak bijgekomen vanwege de kwaliteitsborging. Zoals ook uit de MvT blijkt is dit een zeer belangrijke taak, waarop wordt getoetst bij de toekenning van de accreditatie door de NVAO. Voorts brengt verweerder naar voren dat er geen sprake is van fraude. De term "onregelmatigheden" die gebruikt wordt in het bestreden besluit, slaat alleen op de procedure en niet op de handelingen van de studenten. Het auteursrecht van het tentamen behoort echter toe aan de RUG. De oude tentamens zijn zonder toestemming kennelijk door iemand meegenomen. Tot slot verzoekt verweerder tot ongegrondverklaring van het beroep.

V. Beoordeling

Wat betreft de inhoud van het beroep wijst het College erop dat het ingevolge artikel 7.61 lid 2 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) moet toetsen aan het recht. Een inhoudelijke beoordeling van een afgelegd examenonderdeel dan wel van het behaalde cijfer valt derhalve buiten het toetsingskader van het College. Het College toetst uitsluitend de vraag of de verweerder bij het nemen van zijn besluit van 14 februari 2014 een rechtsregel of rechtsbeginsel heeft geschonden. Hiertoe overweegt het als volgt.

Tussen partijen staat vast dat appellant op 17 januari 2014 het tentamen Computercommunicatie met goed gevolg heeft afgelegd. Eveneens staat tussen partijen vast dat de vragen van het op 17 januari 2014 afgelegde tentamen identiek waren aan een eerder door de examinerator afgenomen tentamen als ook dat dit tentamen met antwoorden vóór 17 januari 2014 voor een ieder beschikbaar was op internet.

In geding is de vraag of verweerder gerechtigd was om de uitslag van het op 17 januari 2014 afgenomen tentamen Computercommunicatie bij besluit van 14 februari 2014 ongeldig te verklaren nadat de examinerator de cijfers reeds bekend had gemaakt.

Aan verweerder komen op basis van de artikelen 7.12. lid 2 WHW jo 7.12b.lid 1 sub a. WHW de volgende bevoegdheden en taken toe:

Artikel 7.12. lid 2 WHW: “De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.”

Artikel 7.12b lid 1 sub a WHW: “Naast de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 7.11 en 7.12, tweede lid, heeft een examencommissie de volgende taken en bevoegdheden: a. Het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd artikel 7.12.c.”

In de Memorie van Toelichting op de Wet Versterking Besturing worden deze taken en bevoegdheden toegelicht. De examencommissie moet volgens de Memorie van Toelichting bij het opstellen van richtlijnen en beoordelingsnormen opereren binnen de door de instelling in het OER gestelde kaders. In het OER kan op basis van de in de artikelen 7.12. lid 2 WHW jo 7.12b.lid 1 sub a. WHW een bevoegdheid worden opgenomen voor de examencommissie tot het ongeldig verklaren van een tentamen indien hiertoe reden bestaat. In de WHW, in het OER noch in de Regels & Richtlijnen van de bachelor-opleiding Informatiekunde en Communicatie- en Informatiewetenschappen is een zodanige bevoegdheid echter opgenomen voor verweerder, zoals die wel bestaat in het geval van fraude. Op grond hiervan kwam aan verweerder niet de bevoegdheid toe om het op 17 januari 2014 afgenomen tentamen Computercommunicatie ongeldig te verklaren. Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven.

Ten overvloede merkt het College op dat de kwaliteitswaarborging van tentamens en examens van het allergrootste belang is voor zowel de instelling als haar studenten. Het College betreurt om die reden dan ook het feit dat het tentamen Computercommunicatie dat op 17 januari 2014 is afgenomen al eerder is gebruikt door de examinerator, voor een ieder beschikbaar was op internet inclusief de antwoorden en dat de examinerator de examinandi al per e-mail met zoveel woorden heeft laten weten dat dit geen gevolgen zou hebben. Hierdoor is een onwenselijke en voor alle partijen onbevredigende situatie ontstaan die vanwege een formeel bevoegdheidsgebrek door de verweerder niet ongedaan kan worden gemaakt.

VI. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit.

Aldus vastgesteld op 17 april 2014 door mr. E. van Wolde, voorzitter, Prof. J.G. Brouwer en mw. E. Piersma, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door belanghebbenden binnen zes weken na toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij het CBHO (College van Beroep voor het Hoger Onderwijs), postbus 16137, 2500 BC te Den Haag.